

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การสื่อสารเพื่อสร้างอัตลักษณ์ของหมอช้างชาวกูยจังหวัดสุรินทร์
ชื่อผู้เขียน	สุนิสา ชมอินทร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ดร. อัสวิน เนตรโพธิ์แก้ว
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์ (สารสนเทศ)
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการสื่อสารเพื่อสร้างอัตลักษณ์ของหมอช้างชาวกูยจังหวัดสุรินทร์ โดยศึกษาการให้ความหมายและคุณค่าเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของหมอช้างชาวกูยจังหวัดสุรินทร์ในยุคโลกาภิวัตน์ และเพื่อศึกษาการถ่ายทอดอัตลักษณ์ของหมอช้างชาวกูยจังหวัดสุรินทร์ในยุคโลกาภิวัตน์

วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยรวบรวมจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมจากการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มคือ กลุ่มหมอช้างชาวกูย และกลุ่มผู้สนับสนุนหมอช้างชาวกูย จำนวน 30 คน

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสื่อสารในการสร้างอัตลักษณ์ของหมอช้างชาวกูยจังหวัดสุรินทร์มีสองรูปแบบคือ การสื่อสารระหว่างบุคคลและการสื่อสารทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยสร้างอัตลักษณ์ของหมอช้างชาวกูยให้คงอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์

ส่วนการให้ความหมายและคุณค่าเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของหมอช้างชาวกูยจังหวัดสุรินทร์ในยุคโลกาภิวัตน์พบว่า ผู้ที่จะเป็นหมอช้างได้จะต้องผ่านการแต่งตั้งจากหมอช้างอาวุโส และมีประสบการณ์ในการคล้องช้างป่า หมอช้างชาวกูยมีความรู้สีกฎาคมุขีใจและมีเกียรติที่ได้รับการสืบทอดวิชาศาสตร์และความรู้เรื่องการเลี้ยงช้างมาจากบรรพบุรุษ

การถ่ายทอดอัตลักษณ์ของหมอช้างชาวกูยจังหวัดสุรินทร์ในยุคโลกาภิวัตน์พบว่า มีวิธีการถ่ายทอดความรู้โดยผู้เรียนต้องอาศัยการสังเกต การจดจำ และการปฏิบัติจริง การถ่ายทอดวิชาความรู้ของหมอช้างชาวกูย มีลักษณะที่เป็นวิชาประจำตระกูลสืบทอดเฉพาะในกลุ่มหมอช้างชาวกูย

จึงสรุปได้ว่า การสื่อสารเพื่อสร้างอัตลักษณ์ของหมอช่างชาวกูยจังหวัดสุรินทร์ เป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดการสื่อสารผ่านวัฒนธรรมระหว่างวัฒนธรรมเขมร วัฒนธรรมกูย และวัฒนธรรมไทยเข้าด้วยกัน หมอช่างชาวกูยมีการปรับตัวให้เข้ากับยุคโลกาภิวัตน์เพื่อความอยู่รอด ช่างได้เปลี่ยนบทบาทจากช่างบ้านไปเป็นช่างนักแสดง ที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้กำกับ คือ หมอช่างชาวกูย แต่อัตลักษณ์เฉพาะตัวของกลุ่มหมอช่างชาวกูยกลับอ่อนตัวลง ดังนั้นวัฒนธรรมการเลี้ยงช่างของกลุ่มหมอช่างชาวกูยจังหวัดสุรินทร์ จึงเริ่มกลายเป็นสินค้าในระบบทุนนิยมในยุคโลกาภิวัตน์

Thesis Title	Communication and Identity of Kui's Mahout of Surin Province
Author	Sunisa Chomin
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Asawin Nedpogaeo
Department	Communication and Information Technology
Academic Year	2005

ABSTRACT

The purpose of this research is to study communication forms for identity construction of Mahouts in Kui, Surin Province, in relation to signification and values of Kui Mahouts' identity, and to study identity transmission of Kui Mahouts in the age of globalization.

This research covers qualitative methodology, collecting data from related documents, in-depth interviews and participatory observation made on 2 sample groups of 30 namely, Kui Mahouts and their supporters.

The research results found that there were 2 forms of communication for identity construction of Mahouts in Kui, Surin Province: interpersonal and cultural communication, which have served as an important mechanism to help the identity construction of Mahouts to exist in the globalization age.

As for the signification and values of Kui Mahouts' identity, it is found that a Mahout was required to be appointed by senior ones and to experience lasso of wild elephants. The Kui Mahouts are proud and feel honorable to receive the transfer of Elephant Studies and farming from their forefathers.

As for identity transmission of Kui Mahouts in Surin Province in the globalization age, it is found that the learners had to rely on observation, memorization and on-the-job training. The knowledge of Kui Mahouts has been inherited solely to their families.

Therefore, it can be concluded that the communication for identity construction of Mahouts in Kui, Surin Province, serves as an important mechanism to communicate among the Khmer, Kui and Thai cultures. The Kui Mahouts have adapted themselves to survive in the age of globalization. The elephants have changed their role from dwelling in the house to performing as commanded by the director, or Mahout. As a result, personal identity of Kui Mahouts have been faded. The culture of by Kui Mahouts in Surin Province has been gradually transformed to become the capitalistic products in the globalization age.